

Begonte do Belén. Medio século do Belén de Begonte

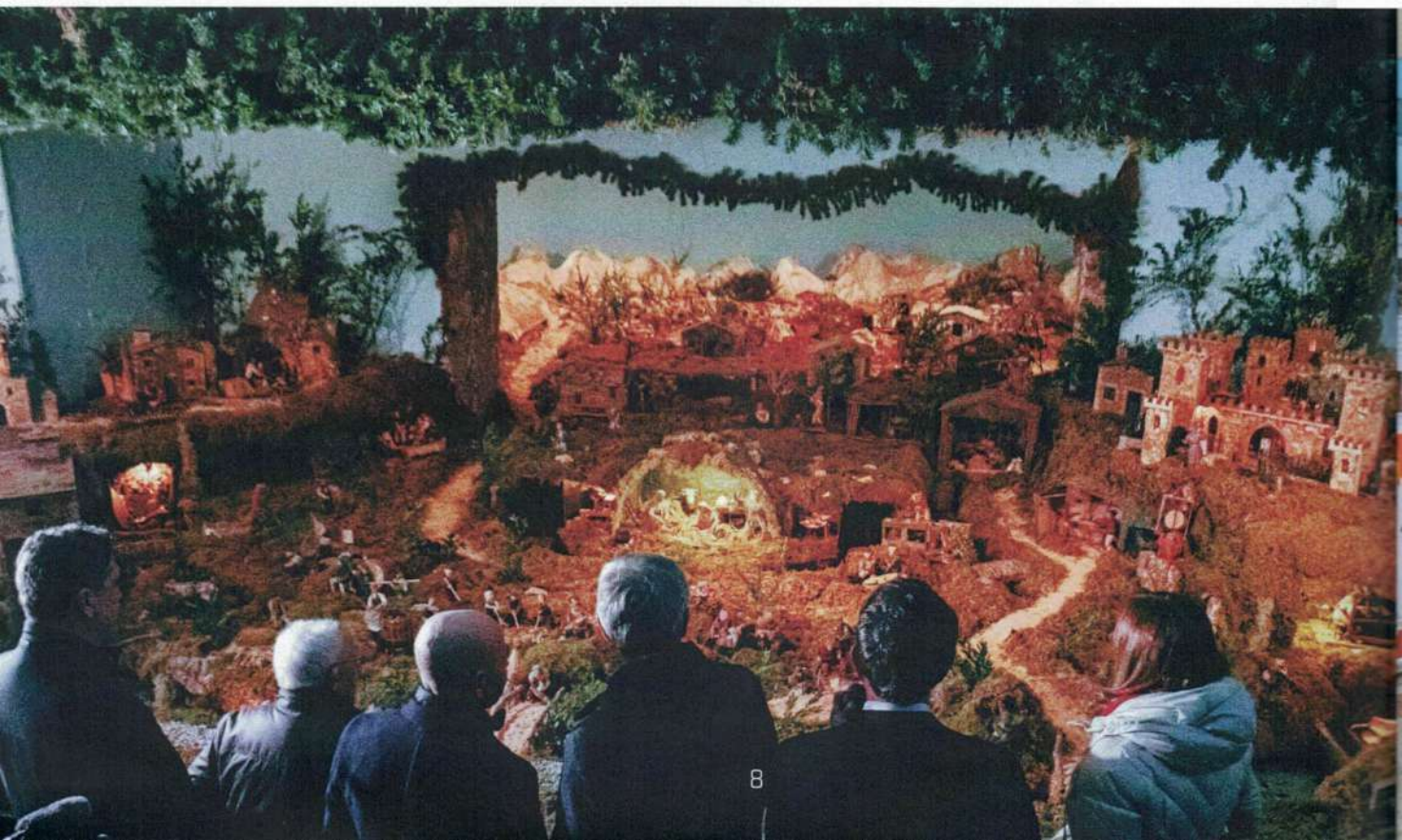
Xulio Xiz

Foi en decembro de 1972: Onte mesmo. E, sen embargo, hai xa tanto tempo... Teño esas sensacións contrapostas: "Onte mesmo" e "tanto tempo"... porque este medio século pasou moi rápido, nun longuísimos suspiro.

Na Delegación lucense do Ministerio de Información e Turismo, o crego de Begonte era un amigo. José Domínguez Guizán fixérase cargo do Teleclub de

Begonte, acudía con frecuencia ás nosas oficinas e contábanos os seus proxectos, as súas ideas, o seu interese en facer cousas novas, diferentes, na súa parroquia.

Xa se tiña volcado en xestións cos organismos pertinentes para conseguir que se trazasen e construisen pistas para diversas parroquias do concello. Sempre andaba "tramisando" que viría a



significar "tramitando", "xestionando", "empuxando"... e no 1972 quixo poñer Begonte no mapa, e de paso, conseguir para os seus feligreses unha representación plástica para mellor entender, entrar, no Nadal.

Daquela soubo que no Centro de Formación Profesional Acelerada de A Coruña fixeran un Belén con figuras móbiles, grazas á electrónica que daquela era pura ciencia-ficción. Aló se foron o cura José Domínguez e o artista amigo José Rodríguez Varela – Vareliña – en belenístico espionaxe [logo virían outros a Begonte para aprender do noso Belén] volvendo convencidos non só de que podían montar un belén simmilar senón que poderían melloralo.

E aquel Nadal naceu un Belén electrónico animado que foi bendecido por Monseñor Araujo, bispo de Mondoñedo. E comezou a vida dun Belén, renovado cada ano, medrando cada ano, que foi incorporando Certames literarios (poesía e xornalismo), de debuxo infantil, e por fin de arte, este último co nome do fundador – Premio de Arte José Domínguez Guizán- que nos deixou en 1986. Tamén o Centro cultural que impulsa o Belén leva o nome de José Domínguez Guizán.

Desde o pasamento de José, fíxose cargo da iniciativa o seu irmán, tamén crego, Jesús, potenciando

o Belén ata o que hoxe representa, sempre seguindo o rumbo marcado polo fundador. Os Domínguez Guizán eran tres, José, Jesús e Milagros, que axudou aos irmáns cregos durante toda a súa vida. A praza inmediata ao Centro Cultural que alberga o Belén leva o nome dos "Irmáns Domínguez Guizán".

Begonte do Belén

Foron os alumnos do Seminario de Mondoñedo que hai ben anos, no canto de falar do "Belén de Begonte" faláron por primeira vez de "Begonte do Belén". Gustou o nome, axustado á realidade. Begonte cada vez se ve máis no Belén, e cada vez máis o Belén representa a Begonte.

Porque o Belén nado en Begonte ten vocación local e xeral; e reflicte o acontecido en Galilea desde a perspectiva da Terra Cha, sendo un espello da vida campesina da Chaira de comezos e mediados do século pasado. As escenas son chairegas, con perspectiva universal... E no belén reflíctese o día e a noite, a neve e a tormenta, o traballo humilde e o castelo de Herodes, a pobreza do Neno e o peregrinar dos poderosos na percura do milagro...

No 1977 o Belén medra ata chegar ao tamaño actual. E Varela vai conformando un Belén garimoso, esencial, infantil. Infantil, porque está feito para os

